

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/370/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512204037
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7512204037.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudcov JUDr. Alexandra Husivargu a JUDr. Jozefa Maruščáka v spore žalobcu BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, zastúpeného SOUKENÍK - ŠTRPKA s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. David Soukeník, proti žalovanému G.C. H., bytom Y. G. XXX, o zaplatenie 331, 94 € s prísl. o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie č.k. 17C/124/2012-72 zo dňa 5.5.2015

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o povinnosti žalobcu zaplatiť občianskemu združeniu OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom v Košiciach, Sofijská 13, trovy konania 10 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ladislava Mikluša č. 4200922518/8360, VS:15002.

Žalobcovi a občianskemu združeniu OZ právna pomoc spotrebiteľom nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Okresný súd Košice-okolie (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) rozsudkom č.k. 17C/124/2012-72 zo dňa 5.5.2015 zamietol žalobu (o zaplatenie 331,94 € s prísl.). Uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi (OZ právna pomoc spotrebiteľom, Sofijská 13, Košice) na účet jeho právneho zástupcu trovy konania 10 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Žalobu v merite veci súd zamietol z dôvodu, že dohodu o zmluvnej pokute, z ktorej pohľadávka bola uplatňovaná v prejednávacom spore, považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

3. O trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a občianskym združením OZ právna pomoc spotrebiteľom, ktoré bolo vedľajším účastníkom na strane žalovaného, rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 150 ods. 2 O.s.p.. Vzhľadom na úspech žalovaného, na strane ktorého občianske združenie vystupovalo ako vedľajší účastník a ktoré pri obrane žalovaného splnilo svoje poslanie, vzniklo občianskemu združeniu právo na náhradu trov konania spojených s právnym zastúpením. Písomné vyjadrenie občianskeho združenia bolo v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania vo veci samej, čím takto prispel k zamietnutiu žaloby, preto súd nemal pochybnosti o tom, že jeho vynaložením sa sledovala účelná procesná obrana proti žalobou uplatnenému nároku. Keďže však išlo o drobný spor, súd využil svoje moderačné právo v zmysle ust. § 150 ods. 2 O.s.p. a trovy konania občianskeho združenia znížil tak, že tomuto ich priznal v rozsahu 3 % z uplatnenej pohľadávky, t.j. vo výške 10 €. Pri stanovení rozsahu priznanej náhrady vychádzal súd z charakteru sporu, ako aj skutočnosti známej mu z jeho činnosti, že medzi občianskym združením a advokátom nejde o vzťah len na základe individuálneho plnomocenstva pre túto konkrétnu vec, keďže daný advokát to isté spotrebiteľské združenie ako vedľajšieho účastníka hromadne zastupoval aj v stovkách obdobných súdnych sporov a vzhľadom na totožný právny problém u advokáta je značne znížená nielen pracovnosť jednotlivých administratívnych prác, ale aj právna náročnosť úkonov právnych služieb v jednotlivých veciach, pričom

vzhľadom na hromadné vybavovanie vecí určitým spôsobom sú znížené aj hotové výdavky. Aplikujúc ust. § 150 ods. 2 O.s.p. dospel súd k záveru, že v prejednávacom spore treba považovať za primeranú náhradu trov právneho zastúpenia v rozsahu 3 % zo žalobou uplatnenej pohľadávky.

4. Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku o priznaní náhrady trov konania občianskemu združeniu, v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. a navrhol zmeniť napadnuté uznesenie tak, že súd občianskemu združeniu neprizná náhradu trov konania a zaviazal ho na náhradu trov odvolacieho konania. Argumentoval predovšetkým neúčelnosťou vynaložených trov právneho zastúpenia občianskeho združenia, pretože tieto neboli nevyhnutne potrebné na účelné bránenie práva žalovaného. Zdôraznil, že občianske združenie bolo založené za účelom ochrany spotrebiteľa a hlavnou náplňou jeho činnosti je ochrana spotrebiteľa podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z.z.. Účelnosť vynaložených trov na právne zastúpenie občianskeho združenia spochybňoval predovšetkým vzhľadom na skutočnosť, že ide o subjekt odborne spôsobilý na ochranu spotrebiteľov, ale aj z dôvodu, že ide o hromadný vstup do obdobných konaní a tento vstup nebol prínosom, keďže občianske združenie vo svojom vyjadrení žiadalo tak, ako v mnohých iných konaniach, žalobu zamietnuť z dôvodu neprijateľnosti zmluvných podmienok, na ktoré je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti nezávisle od jeho účasti na strane spotrebiteľa.

5. Občianske združenie vo vyjadrení k odvolaniu navrhlo rozsudok v napadnutom výroku ako vecne správny potvrdiť. Uplatnilo si aj náhradu trov odvolacieho konania. Argumentovalo účelnosťou trov, ktoré mu vznikli v konaní, pretože jeho vyjadrenie k žalobe bolo konkrétne a účelné a na jeho základe bola žaloba v celom rozsahu ako nedôvodná zamietnutá. Úkony právnej služby boli spôsobilé pozitívne v prospech žalovaného ovplyvniť rozhodnutie súdu, a preto mu patrí za nich náhrada.

6. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ďalej len CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. v spojení s ust. § 470 ods. 2 prvej vety CSP, v CSP odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

7. Rozsudok je v napadnutom výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP v tomto výroku potvrdil.

8. V zmysle ust. § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

9. V zmysle ust. § 470 ods. 2 prvej vety CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

10. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že odvolací súd posudzuje prípustnosť odvolania v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, avšak dôvodnosť odvolania už posudzuje podľa Civilného sporového poriadku v zmysle citovaného ust. § 470 ods. 1 CSP.

11. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie bol účinný Občiansky súdny poriadok, ktorý upravoval rozhodovanie o trovách konania v ust. § 142 až 151 a inštitút vedľajšieho účastníka v ust. § 93 .

12. V prejednávacom spore súd aplikoval pri rozhodovaní o náhrade trov konania ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 150 ods. 2 O.s.p..

13. V zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

14. V zmysle ust. § 150 ods. 2 O.s.p., ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

15. V zmysle ust. § 93 ods. 4 prvej vety O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník.

16. Občiansky súdny poriadok upravoval aj inštitút vedľajšieho účastníka - právnickej osoby, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného zákona (§ 93 ods. 2 O.s.p.) a tento vedľajší účastník mal v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník (§ 93 ods. 4 O.s.p.), teda v prípade úspechu účastníka, na strane ktorého vystupoval, mal aj nárok na náhradu trov konania (ktoré vznikli do 30.6.2016).

17. O takýto prípad išlo aj prejednávacom spore, kde občianske združenie vystupovalo ako vedľajší účastník na strane žalovaného a vzhľadom na úspech žalovaného v konaní vzniklo tomuto občianskemu združeniu právo na náhradu trov konania, ktoré boli účelne vynaložené na bránenie práva žalovaného proti žalobcovi v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. Súd prvej inštancie úkony právnej služby advokáta občianskeho združenia považoval síce za účelne uskutočnené v záujme bránenia práva žalovaného, avšak trovy konania vzniknuté v súvislosti s poskytnutím týchto úkonov právnej služby považoval za neprimerané voči pohľadávke v konaní o drobnom spore, a preto tieto znížil v zmysle ust. § 150 ods. 2 O.s.p. tak, že za primerané považoval trovy konania iba do výšky 3 % z uplatnenej pohľadávky z dôvodov, ktoré podrobne uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku. Svoje úvahy, ktoré ho viedli k tomuto rozhodnutiu, riadne vysvetlil, tieto nevybočili z medzí a hľadísk ustanovených zákonom, preto nemožno rozhodnutiu súdu, ktorým priznal občianskemu združeniu náhradu trov konania vo výške 3 % z uplatnenej pohľadávky, vytknúť vecnú nesprávnosť.

18. S týmto záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a považuje rozhodnutie za vecne správne. Na správnosť úvah súdu prvej inštancie nemali vplyv ani odvolacie námietky žalobcu.

19. V čase rozhodovania odvolacieho súdu je však už účinný Civilný sporový poriadok a v súlade s citovaným ustanovením § 470 ods. 1 CSP odvolací súd je povinný aplikovať jeho ustanovenia aj na konanie začaté pred 1.7.2016. Odvolací súd preto posudzoval dôvodnosť odvolania už podľa tohto procesného predpisu.

20. V zmysle ust. § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

21. V zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

22. V zmysle ust. § 257 O.s.p. výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

23. Podľa čl. 4 ods. 1 Základných princípov CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto alebo iného zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

24. Aj keď občianske združenie bolo v konaní pred súdom prvej inštancie vedľajším účastníkom, toto svoje postavenie stratilo nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončilo (rozsudok Okresného súdu Košice-okolie č.k. 17C/124/2012-72 zo dňa 5.5.2015, právoplatný dňa 4.8.2015) a v odvolacom konaní, v ktorom sa rozhoduje o jeho práve na náhradu trov konania voči žalobcovi, má postavenie účastníka odvolacieho konania.

25. S účinnosťou od 1.7.2016 CSP upravuje inštitút intervenienta v ust. § 81 a nasl., pričom intervenientom môže byť iba ten, kto má právny záujem na výsledku konania, pričom splnenie tejto povinnosti sa vzťahuje aj na právnické osoby, ktorých predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

26. Aj s poukazom na vyššie uvedené občianske združenie v čase rozhodovania odvolacieho súdu nemá postavenie intervenienta v zmysle Civilného sporového poriadku a jeho práva preto nemožno posudzovať podľa ustanovení vzťahujúcich sa na intervenienta. Ako však už bolo vyššie uvedené, v odvolacom konaní je účastníkom odvolacieho konania, keďže sa rozhoduje o jeho právach a vzhľadom na neexistenciu výslovnej úpravy náhrady trov konania takéhoto subjektu (odlišného od strán sporu, ktorý zároveň nie je intervenientom a ani osobou zúčastnenou na konaní), odvolací súd s poukazom na čl. 4 ods. 1 Základných princípov posudzoval otázku nároku na náhradu trov konania tohto subjektu v zmysle citovaného ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 251 CSP.

27. V prejednávanom spore bol žalobca neúspešný a vznikla mu tým povinnosť nahradiť trovy konania protistrane (§ 255 ods. 1 CSP), avšak platí aj v tomto prípade, že procesne úspešnej strane vzniká nárok iba na účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva (§ 251 CSP).

28. Aj v zmysle Civilného sporového poriadku sa teda uplatňuje zásada účelnosti vynaložených výdavkov a odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že trovy právneho zastúpenia, ktoré vznikli v súvislosti s poskytnutím právnej služby občianskemu združeniu, boli nevyhnutné na účelné bránenie práva žalovaného, avšak iba v rozsahu 10 €. Úkony právnej služby právneho zástupcu občianskeho združenia prispeli k procesnému úspechu žalovaného, na strane ktorého občianske združenie vystupovalo ako vedľajší účastník v spore, t.j. boli nevyhnutné pre účelné bránenie práva žalovaného a poskytnutie týchto právnych služieb malo vplyv na rozhodnutie súdu v prospech žalovaného. Nemožno preto hodnotiť vynaloženie trov právneho zastúpenia ako celku ako trov neúčelných v zmysle odvolacích námietok žalobcu. Vynaložené trovy právneho zastúpenia sú teda v príčinnej súvislosti s účelnou procesnou obranou žalovaného proti žalobou uplatnenému nároku. Za situácie, že právny zástupca občianskeho združenia vykonal úkony nevyhnutné pre procesný úspech žalovaného, t.j. pre účelné bránenie jeho práva, a teda poskytol právne služby, ktorých vykonanie malo vplyv na rozhodnutie súdu v prospech žalovaného, t.j. na zamietnutie žaloby, nemožno hodnotiť vynaloženie trov právneho zastúpenia ako trov neúčelne vynaložených v celom rozsahu.

29. Za správne považuje odvolací súd aj úvahy súdu, ktoré viedli k zníženiu náhrady trov konania a kritériá, ktoré boli súdom pri tejto úvahe použité (charakter sporu, charakter vzťahu medzi advokátom a občianskym združením - hromadné zastupovanie v stovkách obdobných súdnych sporov s totožným právnym problémom), sú kritériami nepochybne rozhodujúcimi tak z hľadiska posudzovania primeranosti trov konania podľa úpravy účinnej do 30.6.2016, ako aj z hľadiska posudzovania účelnosti vynaložených trov v zmysle úpravy účinnej od 1.7.2016. Neprimeranosť trov prípadne môže byť kritériom pre nepriznanie náhrady trov konania aj podľa súčasnej právnej úpravy v zmysle ust. § 257 CSP, aj keď nejde o zákonom výslovne upravenú možnosť.

30. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok v napadnutom výroku o povinnosti žalobcu zaplatiť občianskemu združeniu trovy konania vo výške 10 € ako vecne správne v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP.

31. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný, nemá preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Úspešné občianske združenie by malo nárok na náhradu trov odvolacieho konania, avšak ním uplatnené trovy, spočívajúce v trovách právneho zastúpenia za úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu, odvolací súd považoval za neúčelné, a preto rozhodol o nepriznaní náhrady trov odvolacieho konania tak žalobcovi, ako aj občianskemu združeniu. Občianske združenie vo vyjadrení k odvolaniu prezentovalo procesný postoj, ktorý nemal vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu vzhľadom na ustálenú a jednotnú prax v otázke posudzovania účelnosti vynaložených trov konania a teda pre jeho úspech v odvolacom konaní tento úkon nebol nevyhnutný na bránenie jeho práva, to znamená úspech v odvolacom konaní by bol vzhľadom na ustálenú súdnu prax dosiahol aj bez doručenia tohto vyjadrenia.

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 poslednej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).